

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 19.06.2013
Sayı: 14253

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Ülkemizde, güvenlik güçleri tarafından toplumsal olaylarda kullanımı giderek yaygınlaşan, gaz bombası ya da göz yaşartıcı bomba olarak bilinen "gösteri kontrol ajanları" olarak adlandırılan maddeler, 31 Mayıs 2013 tarihinde İstanbul'da başlayıp, Türkiye'nin çeşitli illerine yayılan protesto eylemleri nedeniyle, bir kez daha Türkiye gündemine oturmuştur.

Meşru ve barışçıl amaçlarla İstanbul Gezi Parkı'nda başlayan ve sonrasında başka illerimizde de meydana gelen protesto eylemlerinde, polisin vatandaşların üzerinde orantısız güç kullanmanın yanı sıra, aşırı boyutta kimyasal gaz kullanılması, halk sağlığını tehdit ederek, endişe verici boyutlara ulaşmıştır.

Gösterilere müdahale sırasında, yakın mesafeden vatandaşların direk üzerine ve kapalı mekanlara gaz kapsüllerinin atılması neticesinde, kısa ve uzun vadede ciddi sağlık sorunlarına yol açacağı bilinmektedir. Aşırı gaz kullanımı nedeniyle, gösteri alanının dışında farklı alanlarda ve farklı mekanlarda bulunan çok sayıda vatandaşımız da etkilenmiştir.

Olayların başladığı günden itibaren, kullanılan gaz kapsülleri ve halkın üzerine TOMA Araçlarından sıkılan basınçlı sularda, insan sağlığını tehdit eder nitelikte kimyasal bileşenler bulunduğu dair ciddi endişeler bulunmaktadır. Ancak şu ana kadar bu konuda yetkili mercilerin birbirinden farklı ve kamuoyunu tatmin etmeyen cevaplar vermesi nedeniyle, bu endişeler giderilemediği gibi, artarak devam etmektedir. Bu konudaki endişelerin yerinde olup, olmadığının ortaya çıkarılması ve belirsizliğin giderilmesi açısından aşağıdaki sorularımın, İçişleri Bakanı Sayın Muammer Güler tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini arz ederim.

Bihun Tamaylıgil

CHP İstanbul Milletvekili

1- 31 Mayıs 2013 tarihinden itibaren, İstanbul, Ankara, İzmir ve Adana ile Mersin illeri ayrı ayrı belirtilmek üzere, bir aylık süre içinde Türkiye genelinde kullanılan toplam kimyasal gaz miktarı ne kadardır?

2- Güvenlik güçlerinin, ülke genelindeki gösterilerde kullandığı kimyasal gazların çeşitleri ve kimyasal içerikleri nedir?

3- Kullanılan gazların insan sağlığı üzerindeki etkileri konusunda, analizleri yaptırılmış mıdır? Yapılan analizlerin, kullanılan gösteri kontrol ajanlarının çeşitleri ayrı ayrı belirtilmek suretiyle, sonuç raporları nedir?

4- 31 Mayıs tarihinden itibaren meydana gelen toplumsal gösterilerde " biber gazı" ve diğer göz yaşartıcı gazların yanı sıra, " Portakal gazı" kullanıldığına ve maruz kalanlarda ciddi sağlık sorunları meydana getirdiğine ilişkin iddialar, medya ve kamuoyunun gündeminde yer almıştır. Söz konusu gösterilerde portakal gazı kullanılmış mıdır? Kullanıldıysa, hangi gerekçelerle bu gazın kullanımı tercih edilmiştir?

5- Toksik etkili gazın, insan sağlığı üzerine etkileri yönünden gazların uygulanma özellikleri (miktar, süre, maruziyet oranı, maruziyet mesafesi) konusunda üretici bilgi ve önerileri nelerdir?

6- İstanbul, Ankara ve İzmir'deki eylemlerde son kullanma tarihi geçmiş olan toksik gaz kapsülleri kullanılmış mıdır?

7- Gösterilerde toksik gaz kullanan çevik kuvvette görevli emniyet mensuplarının, mesleki tecrübeleri ne kadardır? Toksik gaz kullanımı konusunda özel bir eğitime tabi tutulmuşlar mıdır?

8- Toksik gaza maruz kalan güvenlik güçlerinin, maruziyete bağlı olarak oluşan sağlık sorunları olmuş mudur? Tedavileri nedeniyle, emniyet teşkilatında iş gücü kayıpları olmuş ise bunun süreleri ne kadardır?

9- Toplumsal Olaylara Müdahale Aracı (TOMA) olarak kullanılan araçlarda, göstericilerin üzerine sıkılan basınçlı suyun içinde "ilaç" bulunduğu, ancak bunun kimyasal nitelikte olmadığı İstanbul Valisi Hüseyin Avni Mutlu tarafından açıklanmıştır. Söz konusu "ilaçlı" suya maruz kalan kişilerde ciddi cilt yanıklarının görüldüğü medyada yer almıştır. Türkiye'de ilaçların ruhsatı ve satışının denetlenmesi Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu aracılığıyla ya da Türk Eczacılar Birliği eliyle yürütülmektedir. TOMA'larda kullanılan "ilaçların" niteliği nedir? Tıbbi, zirai yada hayvancılık alanlarında kullanılmakta mıdır? İlacın adı ve bileşenleri nelerdir? TOMA'larda suya katılarak kullanılan ilaç yada ilaçların ruhsatları var mıdır? Varsa nasıl ve nereden alınmıştır?

10- Gösterilerde kullanılan toksik gazlar hangi ülkelerden, ithal edilmektedir? İthalat rakamları ne kadardır ve ithalat belgeleri bulunmakta mıdır?

11- Kullanılan gazların bilinen sağlık etkileri nelerdir ve alınması gereken koruyucu önlemler nelerdir?

12- Toksik etkili gazların insan sağlığı üzerindeki etkileri açısından miktar, süre, maruziyet mesafesi ve maruziyet oranı konusunda üretici firmaların verdiği bilgi ve öneriler nelerdir?

13- Avrupa İşkencenin ve İnsanlık dışı veya onur kırıcı Ceza veya Muamelenin Önlenmesi Komitesi (CPT), biber gazını potansiyel olarak tehlikeli bir madde olarak değerlendirmiş, açık alanlarda kullanımına ilişkin olarak da çekinceler dile getirmiştir. CPT "eğer istisnai biçimde kullanılması gerekirse, açıkça tanımlanmış emniyet tedbirleri bulunmalıdır. Örneğin, biber gazına maruz kalan kişilerin derhal doktora erişimi sağlanmalı ve bu kişilere gerekli ilaç verilmelidir" demektedir. Türkiye genelinde meydana gelen toplumsal olaylarda, gaza maruz bırakılan vatandaşlar için söz konusu kriterler uygulanmış mıdır?